

TÉZISEK

Összefoglalás

Dolgozatomban egyrészt a Kárpát-medence - mint történelmi, gazdasági, földrajzi egység - századfordulós építészeti üvegeinek, színes üveglakainak, üvegfestményeinek jellemző technikai megoldásait (pl. anyaghasználat, festéstechnika, ólmozási technika, beépítési mód, stb.) és az ezekkel szorosan összefüggő, sajátos károsodási folyamatait szeretném bemutatni, másrészt három évtized gyakorlati munkásságának tapasztalataira és elméleti kutatómunkájának eredményeire támaszkodva kívánom feltárni ezen művek konzerválási és restaurálási problémáit. Végül napjaink nemzetközi elvárásaihoz igazodva, a helyreállítás elméleti és gyakorlati kérdéseinek részletezésével, a restaurálás módszerének leírásával kívánom zárni dolgozatomat esettanulmányok és restaurálási munkák bemutatásával.

Indoklás

Témám kiválasztásában döntő szerepet játszott az említett korszak feldolgozatlansága, a szakirodalom hiányossága. A historizmus és szecesszió építészeti üvegre vonatkozó emlékgazdagságának nemzetközileg elfogadott védelme és kutatása európai viszonylatban is mindössze 20 éves múltra tekint vissza. Sajátos restaurálási módszereik oktatása nem szerepel a hazai, de az európai egyetemek tananyagában sem (csupán egy-két kivétel említhető az EU-ban), de a téma fontossága miatt a közeljövőben ez az időszak az érdeklődés középpontjába fog kerülni. Európa középkori üveglakáival a szakirodalom és az oktatási intézmények részletesen foglalkoznak. Restaurálásukra, kutatásukra és inventarizációjukra külön nemzetközi szakmai szervezet jött létre (Corpus Vitrearum).

Ajánlás

Dolgozatomat elsősorban azoknak a magyar egyetemi hallgatóknak szeretném ajánlani, akik anyaintézményük profiljából adódóan az építészeti üvegek károsodásaival, restaurálási problémáival, kutatásával szeretnének foglalkozni (Képzőművészeti Egyetem Tárgyrestaurátor Tanszék, Moholy-Nagy Művészeti Egyetem Szilikát Tanszék, ELTE Művészettörténeti Tanszék, BME Építészettörténeti Tanszék műemlékvédelmi szakmérnökképzés, stb.) A Moholy-Nagy Művészeti Egyetemtől eltekintve, a felsorolt intézmények mindegyikében meghívott előadóként oktatom ezt a témakört.

Dolgozatomat ajánlom továbbá a műemlékvédelemben dolgozó szakembereknek, főleg építészeknek és műemlékvédelmi szakmérnököknek, restaurátoroknak, elméleti és gyakorlati útmutatást adva a művek beazonosításához, a technikák, az anyagok és jellemző károsodásaik egyértelmű felismeréséhez, a restaurálási és rekonstrukciós feladatok meghatározásához, a munka szakszerű, elvégzéséhez és megítéléséhez, a műtárgyak hitelességének megőrzéséhez.

TÉZISPONTOK

1. Ajánlás, a dolgozat célja (oktatás, gyakorlati alkalmazás)
2. A kutatási téma ismertetése, a feldolgozás módszere
3. A feldolgozás alapja, a kutatás támpontjai
4. Az üveg, mint történeti építőanyag - az építészeti üveg rövid története, technikatörténet, üvegfestészet, üvegmozaik
5. A Kárpát-medence üvegfestészete
5. 1. Ábrázolásmód, technika, anyaghasználat
5. 2. Üvegfestmények és díszműüvegezések jellemző károsodásai
5. 3. Üvegfestmények és díszműüvegezések restaurálása, konzerválása, rekonstrukciója
6. Üvegsavmaratás, technikatörténet, a savmaratás módszerei, anyagok és technikák
7. A magyar üvegfestészet a 19. században, - műhelyek és mesterek
8. Esettanulmányok: díszműüvegezés, üvegfestészet
8. 1. Art deco üveglakok restaurálási problémái. Budapest, Liszt Ferenc Zeneakadémia
- 8.2. A Lipótmezei kápolna üvegfestmény-együttesének restaurálása a Velencei Karta tükreben
9. Restaurálási dokumentációk
- 9.1. Üvegmozaik - Patrona Hungariae, homlokzati mozaikkompozíció restaurálása (Róth Miksa 1906.)
Restaurátorok: Brutyó Mária, Mester Éva, Verba Erika
- 9.2. Vakolatba épített üvegeképek konzerválása (Haranghy Jenő 1928.)
Restaurátorok: Brutyó Mária, Mester Éva, Takács Zoltán
10. Az építészeti üveghez kapcsolódó restaurálás - üvegtükör
Velencei típusú üvegtükrök restaurálása (17-19. század)
Restaurátorok: Kovács Petronella, Mester Éva